

MIONICA

Mionica, sa vekovnom tradicijom jednog od najznačajnijih administrativno-političkih centara valjevskog kraja, prostire se od ogranaka Maljena i Suvobora na severu do desne obale reke Kolubare. Zahvatajući površinu od 329 km², opština se teritorijalno graniči sa Valjevom, Lajkovcem, Ljigom, Gornjim Milanovcem i Požegom. Teritoriju opštine odlikuju izraziti reljefni kontrasti-od rečnih dolina ravniškog područja, do brdsko-planinskog predela, koje čini 2/3 teritorije. U 36 naseljenih mesta, sa tipiziranim demografskim karakteristikama ove regije, čini 16513 stanovnika (po popisu iz 2002. godine). Sedište opštine, urbani aglomerat Mionica, sa oko 3 000 stanovnika, jeste i njen ekonomski centar. Popis iz 1815. godine nije sačuvan, tako da su prvi podaci o Mionici, selu knežine Rake Tešića u Valjevskoj nahiji, sačuvani u haračkom teferu u 1818. godini. Taj dokument kaže da je Mionica tada imala 38 domova, sa 51 poreskom i 113 haračkih glava. Od 1839. godine Mionica je zasebna opština u srezu kolubarskom, u okrugu valjevskom, a istovremeno i sedište sreza. Za potrebe sreske uprave u Mionici je 1847. godine podignuta sreska kuća koja će predstavljati centar oko koga će se formirati varoš Mionica. Kad je u proleće 1852. godine pravljen popis mehana i dužana u Valjevskom okrugu, po jedan takav objekat postojao je i u Mionici. Mionička crkva, hram Vaznesenja Gospodnjeg, danas najstarija građevina u Mionici, sagrađena je 1856. godine. Prvi sveštenik bio je Toma Lukić, rodom iz Gornjeg Mušića. Stalnu osnovnu školu Mionica je dobila 1864. godine, ali je još od 1827. godine u mioničkim Rakićima privatno učiteljevao Stepan Jovanović Gerendić, rodom iz Zemuna. Konačno Kraljevskim proglašenjem Mionice za varošicu, na samom početku 1895. godine, ozvaničeno je njeno izrastanje u naselje gradskog tipa. To proglašenje je obeležilo početak nove epohe u istoriji ovog mesta. U Mionici i okolini nalazi se veliki broj kulturnih dobara: crkva u Mionici iz 1856.god. sa ikonama iz "doktorske umetničke škole"; zgrada načelnstva, spomenik vojvodi Živojinu Mišiću (rad Ota Loga)...U selu Ključu su razvaline starog grada, zvanog Velimirovi dvori. U selu Sankoviću su kuća i spomenik knezu Jovici Milutinoviću, a u Struganiku kuća vojvode Živojina Mišića, pretvorena u muzej. Crkva kršćanska pominje se u jednom zapisu iz 1736. Pre toga je bila manastir. Na Ravnoj gori, na planini Suvoboru, podignut je spomenik- bronzana statua koja predstavlja Dražu Mihailovića (www.banjavrujci.co.yu).